

végrehajtási alzálogjognak a bejegyzésére is kiterjed. (Közigazgatási Bíróság 17130/193z. P. sz.)

A Pp. 113. §. első bekezdésének 1. pontja értelmében a szegénységi jog megadása következtében a fél egyelőre fel van mentve a szegénységi jog megadása iránti kérelem előterjesztésétől kezdődőleg az ügyben felmerülő illetékek és bélyegek fizetése alól.

A Pp. 117. §. első bekezdésében foglalt rendelkezés szerint a szegénységi jog a végrehajtási eljárásra is kiterjed.

Ezzel egyöntetűen az 1914:XLIII. tc. 75. §. első bekezdése is úgy rendelkezik, hogy a bírói eljárásokban, ideértve a végrehajtási eljárást is, illetékmentességben részesül az a fél, akinek jövedelme nem nagyobb, mint a lakóhelyén szokásos közönséges napszám és ez alapon a polgári perrendtartás 112. §-ának első bekezdése értelmében szegénységi jogot kapott.

Ezekből a rendelkezésekből nyilvánvaló, hogy az a fél, aki a Pp. 112. §. első bekezdése alapján nyert szegénységi jogot, az egész végrehajtási eljárásban felmerülő illetékek és bélyegek fizetése alól is fel van mentve.

A végrehajtási eljárásról intézkedő 1881:LX. tc. 136., 208. és 230. §-ai értelmében a telekkönyvezett ingatlanokra, s az azokra telekkönyvileg bejegyzett haszonélvezeti jogra a készpénzbeli követelés behajtása vagy biztosítása iránt elrendelt végrehajtást a zálogjog bekebelezésével, vagy előjegyzésével a telekkönyvi hatóság foganatosítja.

Ugyancsak a telekkönyvi hatóság foganatosítja az idézett törvény 220. §. értelmében az ingatlanra vonatkozó tulajdonjog, vagy más dologi jog bekebelezése végett elrendelt végrehajtást is és a 99. §. utolsóelőtti bekezdése értelmében a zálogjogilag bejegyzett követelés lefoglalása esetén az alzálogjog bekebelezését is.

A végrehajtási eljárás folyamányaként történt telekkönyvi bejegyzések tehát a végrehajtási eljárásnak részei s a félnek a Pp. 112. §. első bekezdése alapján megadott illetékmentesség az ezek után járó, akár készpénzben, akár bélyegjegyekben lerovandó illetékekre is kiterjed.

Ezek alapján a szóbanforgó végrehajtási alzálogjog bekebelezése után követelt bejegyzési illeték fizetése alól panaszt fel kellett menteni, mert egyébként a beszerzett periratokból megállapíthatólag panaszos a perben a Pp. 112. §. első bekezdése értelmében megadott szegénységi jog alapján illetékmentességben részesült.

Üzlethelyiség bérletére vonatkozó és kereskedelmi levél alakjába foglalt szerződés illetékköteles. (Közigazgatási

Bíróság 10781/1930. P. szám.)

Az illetékdíjjegyzék 59. tételének 4. pontja a kereskedők által kiállított levelekre csak abban az esetben biztosít felteteles illetékmentességet, ha azok üzletük tárgyaira vonatkozó jogügyletet tartalmaznak és kifejezetten kizárja a felteteles illetékmentességből azokat a levélalakú iratokat, amelyeket a kereskedők kereskedelmük körén kívül eső tárgyak feletti okirat kiállítására használnak.

A kereskedő üzlete tárgyainak körébe csak azok az üzletek tartoznak, amelyeknek folytatását a kereskedő foglalkozásszerűen gyakorolja és illetőleg, amelyeknek folytatására a kereskedő a céghivatalnál bejegyeztetett. — Nem lehet vitás ennél fogva, hogy a megleletezett okirat olyan jogügyletre, t. i. a panaszos rt. részére üzlethelyiség bérletére vonatkozik, amely az irat kiállítójának üzlete körén — t. i. kávé és egyéb cikkekkel való kereskedésén kívül esik, minél fogva az az illetékdíjjegyzék 59. tételének 4. pontja alapján feltételesan mentes kereskedelmi levélnek annál kevésbé minősülhet, mert az idézett jogszabály, kedvezményt megállapító kivételes természeténél fogva, a jogszabálymagyarázat általános elvi szabályához képest, kiterjesztően nem magyarázható. — Helyes a megtámadott határozatnak az a megállapítása, hogy a panaszos bérlő birtokában levő megleletezett irat a bérbeadó ellen bizonyítékul szolgál a bérleti jogügylet létrejöttére, ami nyilvánvaló a felek által frott levelekből kitetsző megegyezésből. Ezért és mert az okiratnak illetékkiszabás céljából való bemutatására az illetékszabályok 123. §-ának c) pontja szerint a szerződő felek mindegyike kötelezve van, úgy, az egyébként helyes összegbe megállapított illetéket, mint a bemutatás elmulasztása miatti és a kir. pénzügyigazgatóság által mérsékelt összegben megállapított bírságot jogosnak kimondani és ehhez képest a rendelkező rész értelmében határozni kellett.

Nyilvános számadásra kötelezett vállalat gépészenek járandósága nyugtairleték alá esik. (Közigazgatási Bíróság 6067/1928. szám.) Az 1920. évi XXIV. t.-c. 17. §. második bekezdése szerint „a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, társaságok és intézetek tartoznak a szolgálatukban álló hivatalnokoknak, altiszteknek, szolgáltnak, továbbá az igazgatóság, felügyelőbizottság, választmány és hasonló társasági szervezet tagjainak (napibiztosok) bármely elnevezés alatt adott járandóságai után a nyugtatványi illetéket készpénzben befizetni. Hivatalnokoknak nemcsak azok tekintendők, akik fogalmazási, számviteli, vagy kezelési írásos, vagy egyébként is magasabb előképzettséget igénylő szellemi